

Εαρινές προβλέψεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής
(EE, Economic Forecasts – Spring 2017, May 2017)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βασικοί δείκτες	3
Οικονομικό κλίμα	4
Απασχόληση, τιμές, αμοιβές	5
Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες	6
Εξαγωγές, τουρισμός	7

(% μεταβολή ή όπως ορίζεται)	2016	2017	2018
Πραγματική μεταβολή ΑΕΠ	0,0	2,1	2,5
Ιδιωτική κατανάλωση	1,4	1,4	1,4
Δημόσια κατανάλωση	-2,1	0,5	0,1
Ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου	0,1	6,3	10,8
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-2,0	3,8	4,2
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-0,4	3,0	3,8
Απασχόληση	1,3	1,4	1,7
Ποσοστό ανεργίας (%)	23,6	22,8	21,6
Πραγματικό μοναδιαίο κόστος εργασίας	2,0	-0,3	0,2
Δείκτης τιμών καταναλωτή	0,0	1,2	1,1
Ισοζύγιο τρεχ. συναλλαγών (% του ΑΕΠ)	-0,5	-0,5	-0,3
Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	0,7	-1,2	0,6
Ακαθάριστο χρέος Γεν. Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	179,0	178,8	174,6

Η ελληνική οικονομία φαίνεται να εξέρχεται από την ύφεση πολύ πιο αργά του αναμενόμενου, με τις διαρθρωτικές αδυναμίες να παρεμποδίζουν την ανάπτυξη.

Η αβεβαιότητα που κυριάρχησε για μήνες, λόγω της καθυστέρησης της 2^{ης} αξιολόγησης του προγράμματος, έχει επηρεάσει αρνητικά την πορεία εξόδου της οικονομίας από την ύφεση. Σύμφωνα με τις αρχικές εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ και με βάση εποχικά διορθωμένα στοιχεία, το 1^ο τρίμηνο του 2017 το ΑΕΠ μειώθηκε κατά -0,5%, επιπλέον μείωσης -0,7% το 1^ο τρίμηνο του 2016 και έναντι μείωσης -1,1% το 4^ο τρίμηνο του 2016. Την ίδια ώρα, η ελληνική κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβλέπουν σχετικά ισχυρούς ρυθμούς ανάπτυξης +1,8% και +2,1% αντίστοιχα για το 2017, έχοντας, όμως, ήδη αναθεωρήσει προς τα κάτω τις προηγούμενες προβλέψεις τους για ανάπτυξη +2,7%. Οι αναθεωρήσεις αυτές οφείλονται στη μεγάλη πτώση της οικονομικής δραστηριότητας το τελευταίο τρίμηνο του 2016 και τις αρνητικές επιπτώσεις από τις καθυστερήσεις που καταγράφονται στην υλοποίηση του προγράμματος. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβεβαιώνει, επίσης, τις εκτιμήσεις της για την επίτευξη των στόχων του πρωτογενούς πλεονάσματος το 2017 και το 2018, ενώ σημειώνει ότι υπάρχουν περιθώρια για ακόμα καλύτερες δημοσιονομικές επιδόσεις, ως αποτέλεσμα των αλλαγών στη φορολογική διοίκηση και την πιθανή βελτίωση των επιδόσεων στην απορρόφηση κοινοτικών πόρων.

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία πάντως, η οικονομική δραστηριότητα κατά το 1^ο τρίμηνο του 2017 παρουσίασε αξιόλογες επιδόσεις, με τη βιομηχανική παραγωγή, τις εξαγωγές, τις λιανικές πωλήσεις και τις καθαρές προσλήψεις να κινούνται ανοδικά, και σε διαμετρικά αντίθετη κατεύθυνση με τις εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ για μείωση του ΑΕΠ το 1^ο τρίμηνο του 2017.

Ειδικότερα:

- **Ο δείκτης οικονομικού κλίματος** σταθεροποιήθηκε στις 93,8 μονάδες κατά μέσο όρο το 1^ο τρίμηνο του 2017 (από 94,1 το προηγούμενο τρίμηνο). **Τον Απρίλιο βελτιώθηκε ακόμη περαιτέρω στις 94,9 μονάδες**, ως αποτέλεσμα της τόνωσης των επιχειρηματικών προσδοκιών κυρίως στις υπηρεσίες και το λιανικό εμπόριο, ενώ παράλληλα τον ίδιο μήνα ανακόπηκε και η πτώση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης (στις -72,2 μονάδες έναντι -74,4 τον προηγούμενο μήνα), καθώς ανακοινώθηκε η επίτευξη κατ' αρχήν συμφωνίας ως προς την 2^η αξιολόγηση.
- **Ο ρυθμός αύξησης της βιομηχανικής παραγωγής ενισχύθηκε το 1^ο τρίμηνο του 2017**, με τη μεταποίηση χωρίς πετρελαιοειδή να καταγράφει άνοδο +4,1%, έναντι αύξησης +2,9% το 4^ο τρίμηνο του 2016 και +1,9% το 1^ο τρίμηνο του 2016.

ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μιχάλης Μασουράκης

Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr

T: +30 211 500 6104

Μιχάλης Μητσόπουλος

Senior Advisor

E: mmitsopoulos@sev.org.gr

T: +30 211 500 6157

Θανάσης Πρίντσιπας

Associate Advisor

E: printsipas@sev.org.gr

T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ:

Με την ευρωπαϊκή οικονομία να αναπτύσσεται με ικανοποιητικό ρυθμό, οι εξαγωγές αγαθών και ο τουρισμός αναμένεται να ενισχύσουν την οικονομική δραστηριότητα τα επόμενα τρίμηνα, επιβεβαιώνοντας τις προβλέψεις για σχετικά ισχυρή ανάπτυξη το 2017. Όμως, η οικονομική πολιτική φαίνεται ότι αδυνατεί, με βάση τα πεπραγμένα, να διαμορφώσει σε μόνιμη βάση ένα φιλικότερο προς την επιχειρηματικότητα περιβάλλον, μέσω μεταρρυθμίσεων και ιδιωτικοποιήσεων, και, έτσι, να κινητοποιήσει ιδιωτικές επενδύσεις.

- **Οι εξαγωγές αγαθών πλην καυσίμων και πλοίων σε όρους όγκου σημείωσαν σημαντική ανάκαμψη τον Μάρτιο του 2017 (+6,3%), με αποτέλεσμα να διατηρήσουν θετικό ρυθμό μεταβολής συνολικά το 1^ο τρίμηνο του έτους (+0,9%, επιπλέον αύξησης +4,3% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2016), αν και αποδυναμωμένο σε σχέση με το 4^ο τρίμηνο του 2016 (+4,9%). Επιπρόσθετα, οι εισπράξεις από εξαγωγές υπηρεσιών κατά το διάστημα Ιαν – Φεβ 2017 αυξήθηκαν σε αξία κατά +21,3% και το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών μειώθηκε κατά -1,3%.**
  - **Ο όγκος των λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων παρουσίασε επίσης σημαντική άνοδο τον Φεβρουάριο του 2017 (+9,1%), ενισχύοντας εκ νέου την ανοδική τάση που διαμορφώθηκε κατά το 2ο εξάμηνο του 2016 (+3,7% και +2,3% το 3^ο και το 4^ο τρίμηνο του 2016 αντίστοιχα). Συνολικά, κατά το πρώτο δίμηνο του 2017 ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων παρουσίασε αύξηση +4,3%, με τις περισσότερες κατηγορίες καταστημάτων να κινούνται ανοδικά.**
  - **Το ισοζύγιο προσλήψεων – αποχωρήσεων ήταν θετικό κατά 125,8 χιλ. θέσεις εργασίας το διάστημα Ιαν – Απρ 2017, παρουσιάζοντας την καλύτερη επίδοση πρώτου 4μήνου έτους διαχρονικά, εξέλιξη η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αναμενόμενη έξαρση της τουριστικής δραστηριότητας. Την ίδια ώρα το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 23,2% τον Φεβρουάριο του 2017 από 23,4% τον Δεκέμβριο του 2016.**
  - **Ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο +1,4% το 1^ο τρίμηνο του 2017 και στο +1,6% τον Απρίλιο του ίδιου έτους. Παράλληλα, ο δομικός πληθωρισμός (χωρίς διατροφή, ποτά, καπνό και ενέργεια) παρουσιάζει σταδιακή ενίσχυση (-0,2% τον Απρίλιο του 2017, έναντι -0,5% το 1^ο τρίμηνο του ίδιου έτους και -0,7% το 4^ο τρίμηνο του 2016), υποδηλώνοντας την ύπαρξη έρπουσας δυνατότητας ανατιμολόγησης προϊόντων, καθώς η ζήτηση βελτιώνεται.**
- Οι παραπάνω εξελίξεις συνθέτουν μια γενικά θετική εικόνα για την πορεία της οικονομίας, η οποία όμως, συνεχίζει να αντιμετωπίζει διάφορες προκλήσεις, όπως:
- **Η συνεχιζόμενη εκροή καταθέσεων των νοικοκυριών (-€0,3 δισ. τον Μάρτιο του 2017), και η καθήλωση του ρυθμού χρηματοδότησης των επιχειρήσεων σε αρνητικό έδαφος (-0,2% τον Μάρτιο του 2017).**
  - **Η αύξηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το δημόσιο (+€989 εκατ. τον Φεβρουάριο του 2017), με το σύνολο νέων και παλαιών οφειλών να ανέρχεται πλέον στα €94 δισ. περίπου.**
  - **Η έντονη απαισιοδοξία των καταναλωτών αναφορικά με την οικονομική τους κατάσταση και τη γενικότερη κατάσταση της χώρας, παρά την ανακοπή της πτώσης της καταναλωτικής εμπιστοσύνης τον Απρίλιο.**

Σε κάθε περίπτωση, με την αναμενόμενη επιτυχή ολοκλήρωση της 2^{ης} αξιολόγησης, προς τα τέλη Μαΐου, που προεξοφλείται πλέον δυναμικά στις κεφαλαιαγορές, και τη βελτίωση των προοπτικών για αποσαφήνιση των μεσοπρόθεσμων μέτρων για την αναδιάρθρωση του χρέους, ανοίγει ο δρόμος για την ανάκαμψη του οικονομικού κλίματος. Με την ευρωπαϊκή οικονομία να αναπτύσσεται με ικανοποιητικό ρυθμό, οι εξαγωγές αγαθών και ο τουρισμός αναμένεται να ενισχύσουν την οικονομική δραστηριότητα τα επόμενα τρίμηνα, επιβεβαιώνοντας τις προβλέψεις για σχετικά ισχυρή ανάπτυξη το 2017. Όμως, η λήψη αναπτυξιακών μέτρων, όπως η μείωση των φορολογικών συντελεστών και των ασφαλιστικών εισφορών καθυστερεί, καθώς μετατίθενται για το 2020. Επίσης, η οικονομική πολιτική φαίνεται ότι αδυνατεί, με βάση τα πεπραγμένα, να διαμορφώσει σε μόνιμη βάση ένα φιλικότερο προς την επιχειρηματικότητα περιβάλλον, μέσω μεταρρυθμίσεων και ιδιωτικοποιήσεων, και, έτσι, να κινητοποιήσει ιδιωτικές επενδύσεις. Στο πλαίσιο αυτό, οι προοπτικές για τη διατήρηση υψηλών ρυθμών ανάπτυξης μεσοπρόθεσμα παραμένουν ασθενείς.

Βασικοί οικονομικοί δείκτες

Οικονομικό κλίμα

	2015	2016	2017	
	Μ.Ο.	Μ.Ο.	Μαρ	Απρ
😊 Οικονομικό κλίμα	89,7	91,8	93,4	94,9
😊 Καταναλωτική εμπιστοσύνη	-50,7	-68,0	-74,4	-72,2
😊 % που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης	55%	72%	76%	76%
😊 % που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας	58%	79%	85%	84%
😊 % που προβλέπει αύξηση της ανεργίας	63%	77%	78%	79%

Απασχόληση, Ανεργία, Μισθοί, Τιμές

	2015	2016	2017	Περίοδος
😊 Απασχολούμενοι (μεταβολή περιόδου, εποχ. προσαρμοσμένα στοιχεία)	-2.800	-1.100	7.700	Ιαν – Φεβ
😊 Απασχολούμενοι (μεταβολή μήνα, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	2.600	16.800	7.000	Φεβ
😊 Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή περιόδου)	+9.730	+35.339	+7.713	Ιαν – Μαρ
😊 Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή μήνα)	+3.343	-425	-17.929	Μαρ
😊 Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή περιόδου)	108.387	124.465	125.770	Ιαν – Απρ
😊 Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή μήνα)	80.223	90.631	92.132	Απρ
😊 Ποσοστό ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	25,8%	23,9%	23,2%	Φεβ
😊 Μέσο ποσοστό περιόδου (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	25,8%	24,1%	23,3%	Ιαν – Φεβ
😊 Δείκτης μισθών (σύνολο οικονομίας, σταθ. τιμές, με εποχ. διόρθωση, %Δ)	1,1%	0,7%	-	Δ' 3μηνο
😊 Μέσο ποσοστό περιόδου (σταθερές τιμές, με εποχ. διόρθωση, %Δ)	1,3%	2,5%	-	Ιαν – Δεκ
😊 Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (%Δ)	-2,1%	-1,3%	1,6%	Απρ
😊 Μέσο ποσοστό περιόδου (%Δ)	-2,3%	-1,0%	1,5%	Ιαν – Απρ

ΑΕΠ (σταθερές τιμές)

ΑΕΠ	Μεταβολή 2015/2014	Μεταβολή 2016/2015	Περίοδος	2016	2017
				Δ' 3μηνο	Α' 3μηνο
ΑΕΠ	-0,2%	0,0%	Ιαν – Δεκ	-1,1%	-0,5%
😊 Εγχώρια ζήτηση	-1,2%	0,4%	Ιαν – Δεκ	-3,4%	
😊 Ιδιωτική κατανάλωση	-0,2%	1,4%	Ιαν – Δεκ	1,1%	
😊 Δημόσια κατανάλωση	0,0%	-2,1%	Ιαν – Δεκ	-2,0%	
😊 Επενδύσεις (περιλ. της μεταβολής αποθεμάτων)	-8,9%	-0,8%	Ιαν – Δεκ	-30,7%	
😊 Κατοικίες	-25,8%	-12,8%	Ιαν – Δεκ	-3,1%	
😊 Λοιπές κατασκευές (πλην κατοικιών)	6,2%	2,9%	Ιαν – Δεκ	-16,3%	
😊 Μηχανολογικός εξοπλισμός (περιλ. οπτικά συστήματα)	5,0%	5,6%	Ιαν – Δεκ	-5,6%	
😊 Καθαρές εξαγωγές					
😊 Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	3,4%	-2,0%	Ιαν – Δεκ	5,7%	
😊 Εξαγωγές αγαθών	8,6%	2,9%	Ιαν – Δεκ	-2,2%	
😊 Εξαγωγές υπηρεσιών	-2,4%	-7,3%	Ιαν – Δεκ	12,1%	
😊 Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	0,3%	-0,4%	Ιαν – Δεκ	3,0%	
😊 Εισαγωγές αγαθών	3,4%	2,2%	Ιαν – Δεκ	1,6%	
😊 Εισαγωγές υπηρεσιών	-11,7%	-11,5%	Ιαν – Δεκ	8,6%	

Βασικοί βραχυχρόνιοι δείκτες

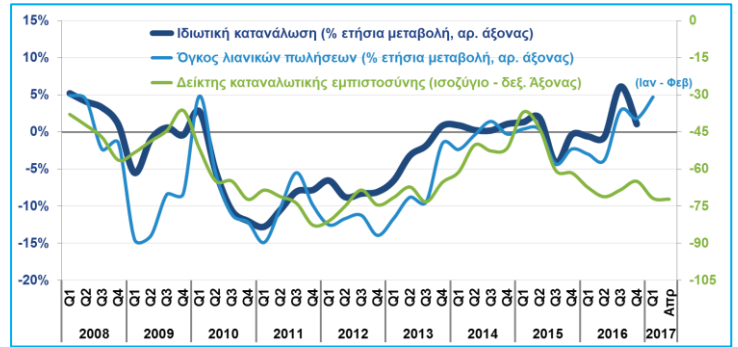
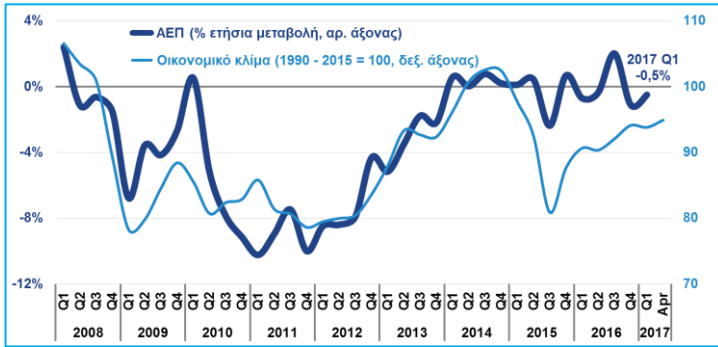
	Μεταβολή 2016/2015	Μεταβολή 2017/2016	Περίοδος	Μεταβολή 2017/2016	Περίοδος
😊 Βιομηχανική παραγωγή	-1,0%	8,9%	Ιαν – Μαρ	8,7%	Μαρ
😊 Μεταποίηση (χωρίς πετρελαιοειδή)	1,9%	4,1%	Ιαν – Μαρ	5,1%	Μαρ
😊 Παραγωγή στις κατασκευές	22,9%	-	Ιαν – Δεκ	-	-
😊 Κτίρια	18,1%	-	Ιαν – Δεκ	-	-
😊 Υποδομές	26,8%	-	Ιαν – Δεκ	-	-
😊 Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (όγκος σε μ³)	2,7%	-5,4%	Ιαν – Φεβ	-0,1%	Φεβ
😊 Λιανικές πωλήσεις (όγκος)	-4,3%	4,6%	Ιαν – Φεβ	9,6%	Φεβ
😊 Χωρίς καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων	-2,9%	4,3%	Ιαν – Φεβ	9,1%	Φεβ
😊 Άδειες κυκλοφορίας αυτοκινήτων	5,2%	21,1%	Ιαν – Απρ	-7,5%	Απρ
😊 Έσοδα δημοσίου από τέλη κινητής τηλεφωνίας	-2,6%	-	Ιαν – Νοε	-	-
😊 Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	0,1%	5,5%	Ιαν – Μαρ	12,3%	Μαρ
😊 Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές	4,3%	0,9%	Ιαν – Μαρ	6,3%	Μαρ
😊 Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	1,0%	7,0%	Ιαν – Μαρ	10,2%	Μαρ
😊 Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές	0,8%	7,4%	Ιαν – Μαρ	7,7%	Μαρ
😊 Τουρισμός – εισπράξεις	2,0%	-2,7%	Ιαν – Φεβ	-3,1%	Φεβ
😊 Μεταφορές – εισπράξεις	-47,4%	18,7%	Ιαν – Φεβ	4,5%	Φεβ
😊 Λοιπές υπηρεσίες* – εισπράξεις	-32,0%	42,7%	Ιαν – Φεβ	37,3%	Φεβ
😊 Εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση (ταξιδιώτες)	-11,0%	-2,8%	Ιαν – Φεβ	2,6%	Φεβ

* περιλαμβάνονται δραστηριότητες κατασκευαστικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό, εξαγωγές λογισμικού, τεχνολογίας κλπ

Πηγή: IOBE, ΕΛΣΤΑΤ, ΤΤΕ, Υπ. Απασχόλησης, DG ECFIN, ΕΕ

Οικονομικό κλίμα

ΑΕΠ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

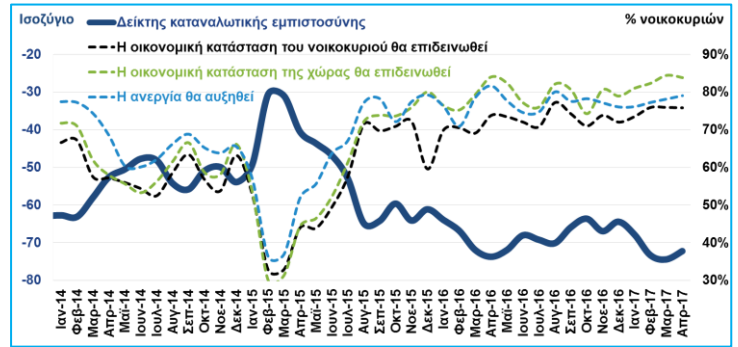
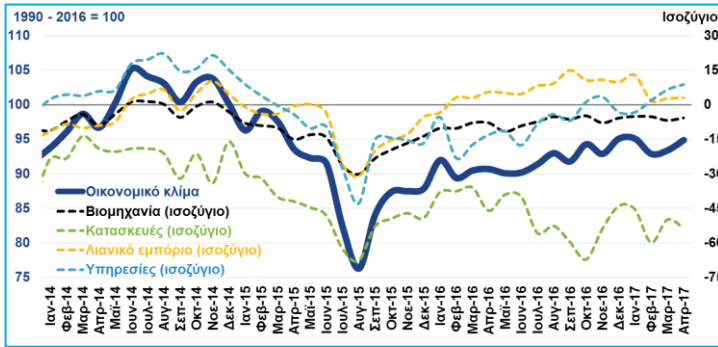
(ΕΛΣΤΑΤ, Α' 3μηνο 2017, IOBE-DG ECFIN, Απρ. 2017)

Σύμφωνα με τις αρχικές εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ, το Α' 3μηνο 2017 το ΑΕΠ μειώθηκε κατά -0,5%, επιπλέον μείωσης -0,7% το Α' 3μηνο 2016 (με εποχική διόρθωση), παρά τις αξιόλογες επιδόσεις στη βιομηχανική παραγωγή, τις εξαγωγές, τις λιανικές πωλήσεις και τις καθαρές προσλήψεις.

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΛΙΑΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

(ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2016, IOBE-DG ECFIN, Απρ. 2017)

Η αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης αναμένεται να συνεχιστεί το Α' 3μηνο του 2017, δεδομένης και της αύξησης του όγκου λιανικών πωλήσεων το διάστημα Ιαν – Φεβ 2017, παρά την υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης η οποία όμως ανακόπηκε τον Απρίλιο του 2017.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ

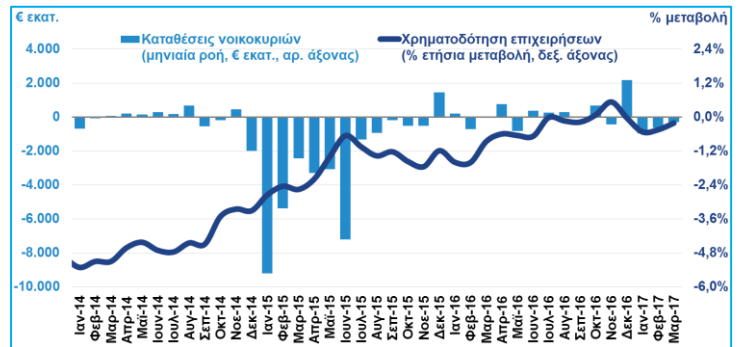
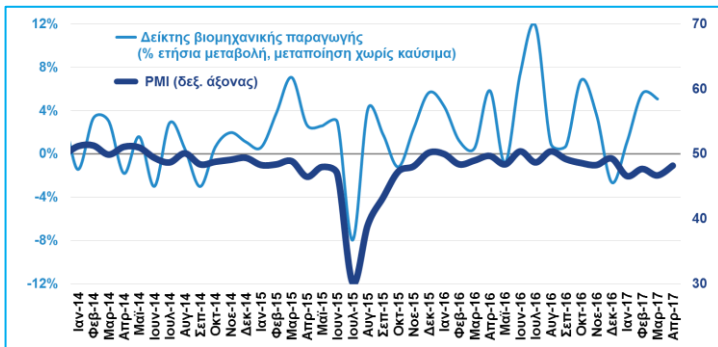
(IOBE-DG ECFIN, Απρ. 2017)

Περαιτέρω βελτίωση παρουσίασε ο δείκτης οικονομικού κλίματος τον Απρίλιο του 2017 (στις 94,9 μονάδες από 93,4 τον προηγούμενο μήνα), ως αποτέλεσμα της τόνωσης των επιχειρηματικών προσδοκιών κυρίως στις υπηρεσίες και το λιανικό εμπόριο.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

(IOBE-DG ECFIN, Απρ. 2017)

Η υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης ανακόπηκε τον Απρίλιο του 2017 (στις -72,2 μονάδες από -74,4 τον προηγούμενο μήνα), όμως η απαισιοδοξία των νοικοκυριών για την οικονομική τους κατάσταση, την ανεργία και τη γενική κατάσταση της χώρας, παραμένει έντονη.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ (PMI) ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

(Markit, Απρ. 2017)

Μικρή άνοδο σημείωσε ο δείκτης PMI τον Απρίλιο του 2017 (στις 48,2 μονάδες από 46,7 τον προηγούμενο μήνα), με τις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την εξέλιξη των πωλήσεων και των νέων παραγγελιών το επόμενο διάστημα να βελτιώνονται.

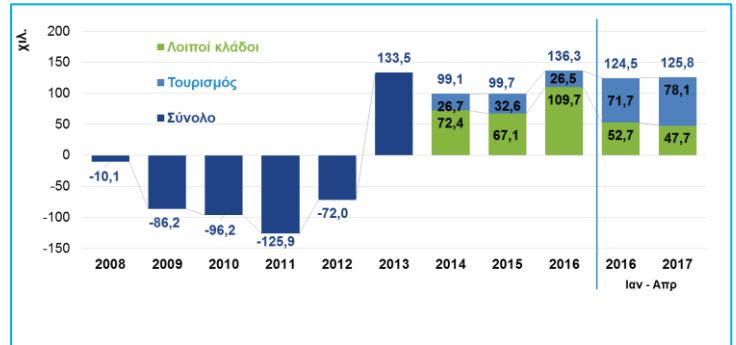
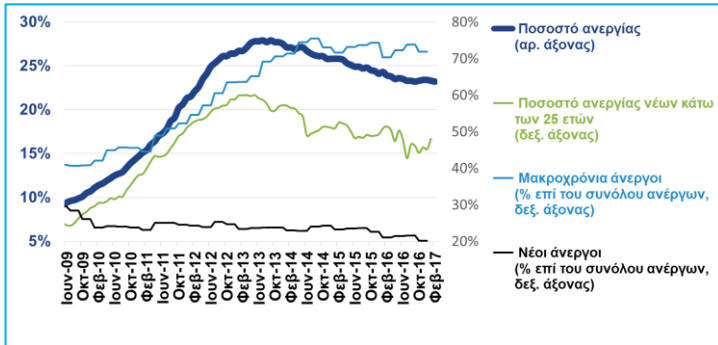
ΡΟΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ

(Τράπεζα της Ελλάδος, Μαρ. 2017)

Συνεχίστηκε η εκροή καταθέσεων των νοικοκυριών τον Μάρτιο του 2017 (-€0,3 δισ.), ενώ ο ρυθμός χρηματοδότησης των επιχειρήσεων εξακολουθεί να βρίσκεται σε αρνητικό έδαφος (-0,2%).

Απασχόληση, τιμές, αμοιβές

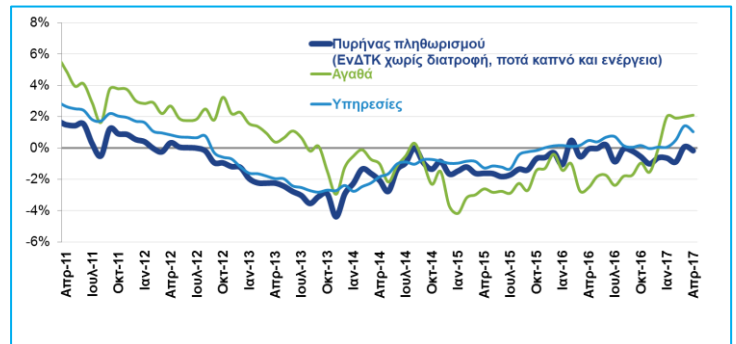
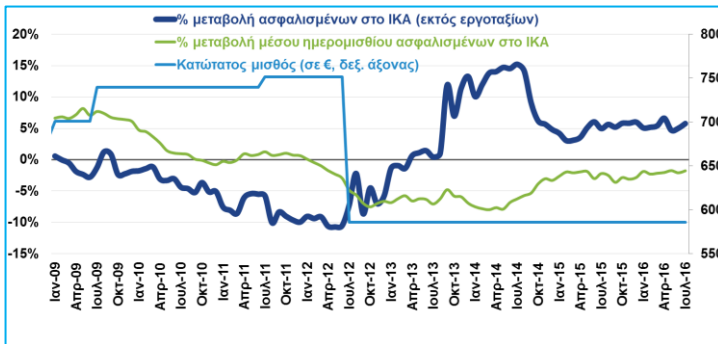

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (ΕΠΟΧΙΚΑ ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ) (ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2017)

Στο 23,2% υποχώρησε το ποσοστό ανεργίας τον Φεβρουάριο του 2017, από 23,3% τον προηγούμενο μήνα και 23,9% τον αντίστοιχο μήνα του 2016. Ωστόσο, ο ρυθμός μείωσης της ανεργίας παρουσιάζει επιβράδυνση, ενώ τα ποσοστά των μακροχρόνια ανέργων και νέων ανέργων παραμένουν υψηλά.

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΡΟΩΝ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΡΓΑΝΗ, Απρ. 2017)

Θετικό κατά 125,8 χιλ. θέσεις ήταν το ισοζύγιο προσλήψεων αποχωρήσεων κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2017, παρουσιάζοντας την καλύτερη επίδοση πρώτου 4μήνου έτους διαχρονικά, εξέλιξη η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αναμενόμενη έξαρση της τουριστικής δραστηριότητας.

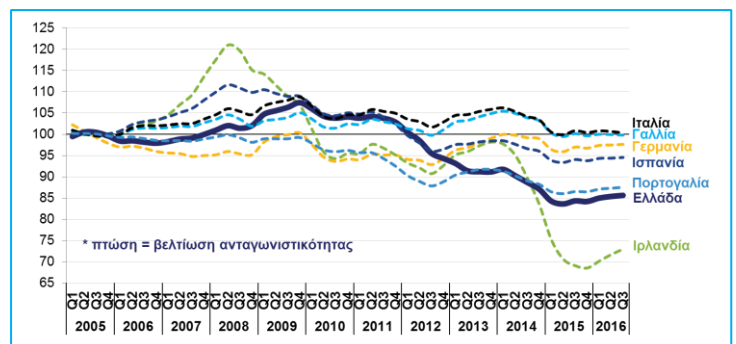

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΙΣΘΟΙ (% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΙΚΑ, Ιουλ. 2016)

Ο αριθμός των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ παρουσιάζει σταθερή άνοδο από τον Απρίλιο του 2013 (+5,8% τον Ιούλιο του 2016). Μέρος της αύξησης αυτής ενδεχομένως οφείλεται στη μετατόπιση από αδήλωτη σε επίσημη απασχόληση, ενώ οι μέσες αποδοχές συνεχίζουν να υποχωρούν.

ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΑΓΑΘΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΟΜΙΚΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ (ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2017)

Ο ΔΤΚ αυξάνεται για 4ο συνεχόμενο μήνα τον Απρίλιο του 2017 (+1,6%), ενώ ο πυρήνας πληθωρισμού παρουσιάζει σταδιακή ενίσχυση, υποδηλώνοντας την ύπαρξη έρπυουσας δυνατότητας ανατιμολόγησης προϊόντων, καθώς η ζήτηση βελτιώνεται.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2017, FT, Απρ. 2017)

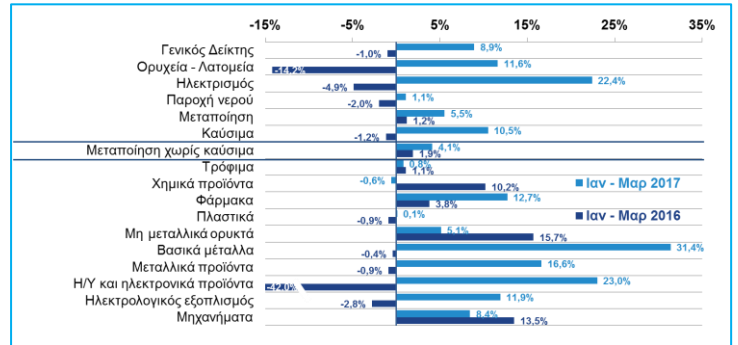
Μετά από σχεδόν 4 έτη αρνητικής μεταβολής, ο δείκτης τιμών εισαγωγών στη βιομηχανία αυξάνεται από τον Σεπτέμβριο του 2016 (+8,7% τον Μάρτιο του 2017), ενώ οι τιμές πετρελαίου παρουσιάζουν σταθεροποίηση κοντά στο επίπεδο των 50 δολ. ανά βαρέλι.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΙΜΩΝ – ΚΟΣΤΟΥΣ: ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ (Eurostat, Γ' 3μηνο 2016)

Οι μεταρρυθμίσεις που προωθήθηκαν τα τελευταία χρόνια έχουν συμβάλει στην ανάκτηση σημαντικού μέρους της ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες με βάση τον δείκτη πραγματικής σταθμισμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας (real effective exchange rate).

Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες

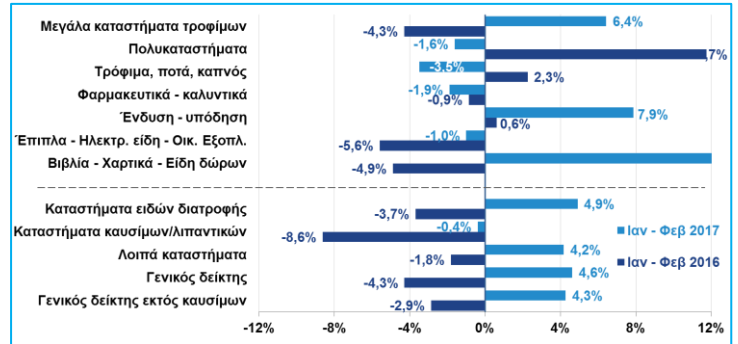
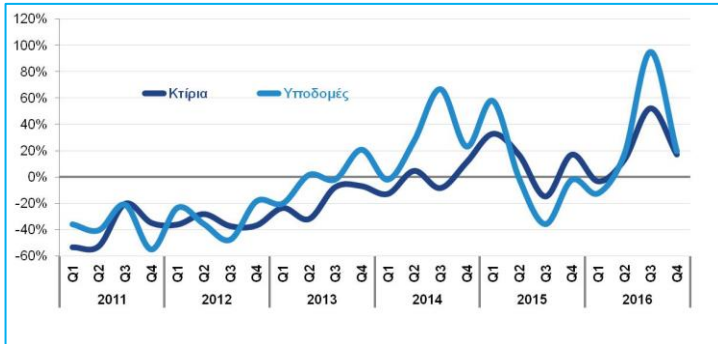

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2017)

Ο ρυθμός αύξησης της βιομηχανικής παραγωγής ενισχύθηκε το 1ο τρίμηνο του 2017, με τη μεταποίηση χωρίς πετρελαιοειδή να καταγράφει άνοδο +4,1%, έναντι αύξησης +2,9% το 4ο τρίμηνο του 2016 και +1,9% το 1ο τρίμηνο του 2016.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2017)

Η παραγωγή εμφανίζει άνοδο στους περισσότερους κλάδους της μεταποίησης. Έντονη αύξηση σημείωσε παραγωγή βασικών μετάλλων (+31,4%) και Η/Υ και ηλεκτρονικών προϊόντων (+23%), ενώ μικρότερες αυξήσεις καταγράφονται στα τρόφιμα (+0,8%) και τα πλαστικά (+0,1%).

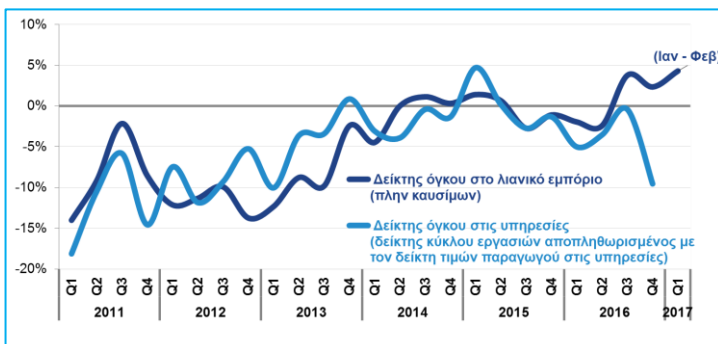

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

(% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2016)
Η παραγωγή στις κατασκευές αυξήθηκε κατά +18,6% το Δ' 3μηνο του 2016 (+17,3% στα κτίρια και +19,7% στις υποδομές), και κατά +22,9% συνολικά το 2016 (+18,1% στα κτίρια και +26,8% στις υποδομές), επιπλέον αύξησης +3,1% το 2015 και +15,5% το 2014.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

(% μεταβολή ανά κατηγορία καταστημάτων, ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2017)
Η αύξηση των λιανικών πωλήσεων το διάστημα Ιαν – Φεβ 2017 προήλθε κυρίως από τα μεγάλα καταστήματα τροφίμων (+6,4%), τα καταστήματα ειδών ένδυσης (+7,9%) και τα καταστήματα βιβλίων, χαρτικών, ειδών δώρου και προϊόντων τεχνολογίας (+13,2%).

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

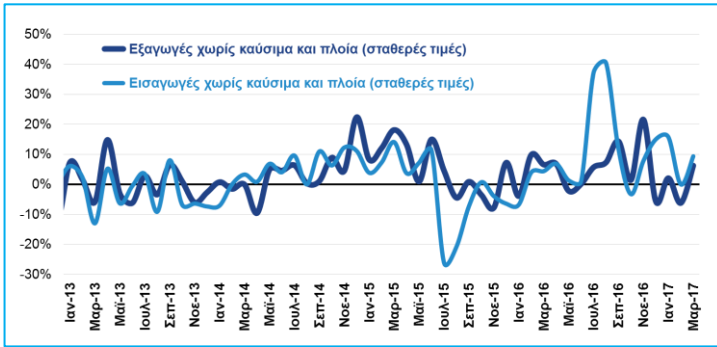
(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Δ' 3μηνο 2016, ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2017)
Ο όγκος των λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων αυξήθηκε κατά +9,1% τον Φεβρουάριο του 2017 (+4,3% τον Ιαν – Φεβ 2017), ενισχύοντας εκ νέου την ανοδική τάση που διαγράφει από το φθινόπωρο του 2016. Αντίθετα, ο όγκος πωλήσεων στις υπηρεσίες υποχώρησε σημαντικά το Δ' 3μηνο 2016 (-9,6%).

ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

(ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2016)
Στους περισσότερους κλάδους υπηρεσιών οι πωλήσεις μειώθηκαν το 2016. Οι μεγαλύτερες απώλειες εμφανίζονται στις υπηρεσίες καθαρισμού, συμβουλών διαχείρισης και επεξεργασίας δεδομένων, ενώ σε θετικό έδαφος κινήθηκαν οι υπηρεσίες προς επιχειρήσεις, απασχόλησης και πληροφορικής.

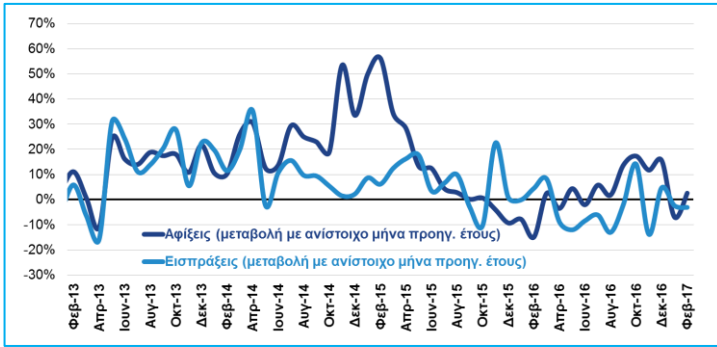

Εξαγωγές, τουρισμός

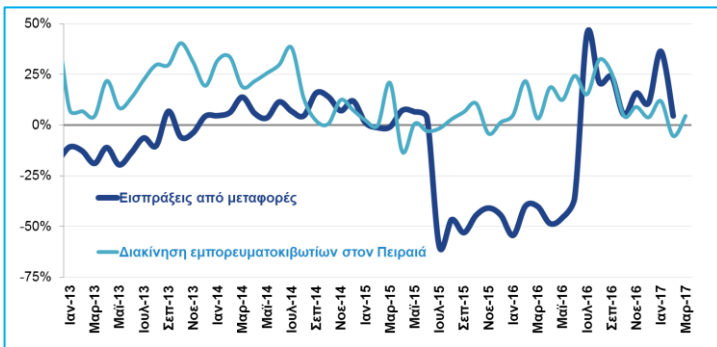
ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΠΛΟΙΑ (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2017)

Σημαντική ανάκαμψη εμφάνισαν οι ελληνικές εξαγωγές τον Μάρτιο του 2017 (+12,3% εξαιρουμένων των καυσίμων και των πλοίων). Σε σταθερές τιμές οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία αυξήθηκαν κατά +0,9% περίπου το πρώτο τρίμηνο του 2017 και οι αντίστοιχες εισαγωγές κατά +7,4%.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ (ΤΤΕ, Φεβ. 2017)

Η πτωτική τάση των ταξιδιωτικών εισπράξεων συνεχίστηκε το πρώτο δίμηνο του 2017 (-2,7%). Παράλληλα, μείωση παρουσίασαν και οι αφίξεις (-2,8%), ως αποτέλεσμα κυρίως της μειωμένης κίνησης από χώρες της ΕΕ-28 εκτός της Ευρωζώνης (-13,3%) και από χώρες εκτός της ΕΕ-28 (-9,3%).

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

(ΤΤΕ, Φεβ. 2017, Διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων: COSCO, Μαρ. 2017) Από τον Ιούλιο του 2016 οι εισπράξεις από μεταφορές παρουσιάζουν βελτίωση, κυρίως λόγω της επίδρασης βάσης, μετά τη μεγάλη πτώση που σημείωσαν από τον Ιούλιο 2015 έως και τον Ιούνιο 2016. Κατά το πρώτο δίμηνο του 2017 εμφανίζουν άνοδο +18,7%.

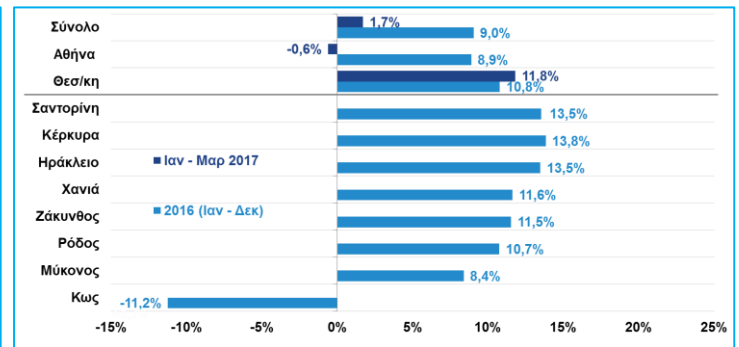
Ομάδες προϊόντων	Ιαν – Μαρ		%Δ
(€ εκατ.)	2016	2017	
Αγροτικά προϊόντα	1.362,5	1.317,1	-3,3%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά	973,5	1.004,5	3,2%
Ποτά – καπνός	167,6	150,6	-10,1%
Λάδια και λίπη ζωικά ή φυτικά	221,4	162,0	-26,8%
Πρώτες ύλες	225,8	318,4	41,0%
Καύσιμα	1.265,8	2.158,9	70,6%
Βιομηχανικά προϊόντα	2.742,1	2.953,9	7,7%
Χημικά	670,7	751,2	12,0%
Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη	966,1	1.078,0	11,6%
Μηχανήματα	624,7	621,4	-0,5%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	480,6	503,3	4,7%
Άλλα	127,5	131,2	2,9%
Σύνολο	5.723,8	6.879,5	20,2%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	4.457,9	4.720,6	5,9%
Πρόσθετη ανάλυση*:			
Μεταποιημένα προϊόντα	2.405,5	2.422,2	0,7%
εκ των οποίων: τρόφιμα/ποτά	516,1	481,6	-6,7%
Πρώτες ύλες & ακατέργαστα	445,9	461,5	3,5%
εκ των οποίων: αγροτικά	289,2	275,8	-4,6%

* Στοιχεία Ιαν - Φεβ

ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Μαρ. 2017)

Οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα κατέγραψαν άνοδο +5,9% σε αξία το Α' 3μηνο του 2017, με τα βιομηχανικά προϊόντα να κινούνται σε θετικό έδαφος, ιδίως τα χημικά και τα βιομηχανικά προϊόντα κατά Α' ύλη, ενώ μείωση σημείωσαν οι εξαγωγές ποτών και καπνού και λαδιού.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ

(ΣΕΤΕ, Μαρ. 2017)

Οι διεθνείς αφίξεις κατέγραψαν αύξηση στα περισσότερα αεροδρόμια το 2017, ενώ το προσφυγικό ζήτημα φαίνεται να επηρέασε ορισμένες περιοχές, όπως η Κως (-11,2%). Το Α' 3μηνο του 2017 οι αφίξεις στο σύνολο των αεροδρομίων συνέχισαν να αυξάνονται (+1,7%).

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€368 δισ.
67% συνόλου*

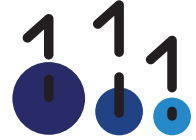
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€60 δισ.
51% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€62 δισ.
43% συνόλου*

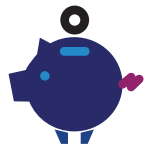
ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€2,4 δισ. **
30% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
190.000
11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ
€4,8 δισ.
20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,1 δισ.
20% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€0,8 δισ.
29% συνόλου****

* 20.500 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2015 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
M: +32 (0) 494 46 95 24
E: sevbrussels@proximus.be

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

